

# **»Opus Deis budskap är andligt och har aldrig haft något politiskt program«**

Historikern José Luis González Gullón analyserar Opus Deis historia och väsen i denna intervju med tidskriften "Affari Italiani", som vi här presenterar i sin svenska version i samband med lanseringen av hans bok "Opus Dei. Una Storia" i Italien.

2026-03-24

Historikern José Luis González Gullón, professor vid Det heliga korsets påvliga universitet och författare till boken *Historia del Opus Dei*, redogör för organisationens ursprung, kontroverser och myter.

Läs den ursprungliga intervjun på italienska på [Affaritaliani](#).

.....

Nästan ett sekel efter grundandet av **den helige Josemaría Escrivá** väcker Opus Dei fortfarande delade meningar: är det en andlig rörelse eller ett nätverk som utövar inflytande i samhället? I boken *Opus Dei. Una historia* försöker José Luis González Gullón, professor vid Det heliga korsets påvliga univeritet, besvara denna fråga genom att rekonstruera dokument och kontroverser. ”Opus Deis budskap är

andligt och har aldrig haft något politiskt program”, förklarar historikern, som i denna intervju går igenom myter, kontroverser och framtidsutsikter för Verket.

Opus Dei grundades 1928 av den helige Josemaría Escrivá. Nästan ett sekel senare, vad är dess verkliga arv: en andlig rörelse eller en organisationsmodell för katolikers närvaro i samhället?

Opus Dei är en kristen väg, ett karisma som Gud ger till världen. Verket förkunnar att varje människa är kallad att vara förenad med Jesus där hon lever, där hon arbetar, där hon befinner sig. Om du frågar mig vad dess arv är, skulle jag säga att det är livet hos alla de män och kvinnor som har levt denna anda till slutet av sina dagar (mer än 30 000), däribland den helige Josemaría, den salige Álvaro del Portillo och den saliga Guadalupe Ortiz de Landázuri,

liksom de många tiotusentals människor som lever den i dag.

En av de mest omdiskuterade frågorna gäller relationen mellan Opus Dei och den politiska makten. Hur stor betydelse har, historiskt sett, relationerna med Francisco Francos regim haft, och hur mycket har de i stället förstärkts av det offentliga narrativet?

Under mer än hundra år har Opus Dei fört fram sitt andliga budskap till länder och kulturer av olika slag, i enlighet med kyrkans hierarkis riktlinjer. I 1900-talets historieskrivning framställs Verket ibland som en politisk arm till den frankistiska regimen, kanske därför att general Franco organiserade sina regeringar efter politiska grupperingar och att 8 av de 119 ministrar han hade under sin livstid kom från Opus Dei. Professor **John**

**Coverdale** och jag har granskat all dokumentation i denna fråga som bevaras i arkivet av Opus Deis prelatur.

Det vi har funnit är att den helige Josemaría upprepade att Opus Deis budskap är andligt, att Verkets medlemmar redan på den tiden hade olika politiska tillhörigheter och att Verket inte hade något politiskt program för det frankistiska Spanien, liksom det inte heller hade det i andra länder. Dess mål var evangelisation genom varje medlems personliga liv och genom verksamheter inom utbildning och socialt arbete. I detta avseende kan man se den ständiga uppmaningen från den helige Josemaría till personlig frihet: var och en uppmuntrades att handla och uttrycka sig politiskt enligt sitt eget samvete, utan några direktiv av politisk natur. På den tiden utgjorde

detta ett verkligt undantag inom Kyrkan.

En av de återkommande anklagelserna gäller intern sekretess: medlemslistor som inte är offentliga, slutenhet kring verksamheten, diskretion kring strukturerna. Varför skulle en religiös organisation behöva denna grad av slutenhet?

Den helige Josemaría förklarade att enligt Opus Deis anda sker den första och viktigaste evangelisationen genom varje person där hon lever och arbetar, särskilt inom familjen och yrkeslivet. I dessa vardagliga sammanhang talar man om Gud på ett naturligt sätt, eftersom det ska komma spontant inifrån.

När det gäller institutionen skapade grundaren en struktur för ledning, samordning och finansiering, som vi har redogjort för i boken. Vi har sett

att det under vissa perioder i Verkets historia fanns önskemål om diskretion kring dess kanoniska status, när en juridisk förändring var nödvändig. När Verket väl hade upprättats som personalprelatur skulle jag säga att transparensen i informationen är betydande. Opus Deis webbplats innehåller en lista över personer i de centrala ledningsorganen och dem som finns i olika länder, liksom dess huvudsakliga verksamheter.

I Italien ledde det till och med till en parlamentarisk interpellation om Opus Dei år 1986. Vad var det som hände under dessa år för att en katolsk organisation blev föremål för politisk debatt?

Som historiker anser jag att den parlamentariska interpellationen 1986 snarare handlade om den katolska kyrkans roll i det civila samhället och i Italiens geopolitiska

position vid den tiden än om Opus Dei i sig. Under dessa år, som präglades av starka internationella polariseringar och konfrontationen mellan blocken, var – som bekant – **Johannes Paulus II** utsatt för angrepp från andra sidan järnridån, vilket också avspeglades i det politiska klimatet i Italien.

Opus Dei förknippas ofta med yrkeseliter, universitet och storstäder. Är det verkligen en rörelse för de styrande klasserna, eller är det en karikatyr?

Opus Deis evangelisationsarbete har nått alla samhällsskikt. I boken har vi studerat ett unikt fenomen: trettio år efter grundandet, när det redan fanns ett betydande antal medlemmar, främjade den helige Josemaría skapandet av dussintals yrkesskolor, jordbruksskolor, sekreterarskolor och hotellskolor,

varav några fortfarande är  
verksamma i dag.

Jag skulle också kunna ge ett  
personligt vittnesbörd, eftersom min  
far var banktjänsteman och min mor  
arbetade i hemmet för att ta hand  
om sina åtta barn och nu vårdar min  
sjuke far. Båda är medlemmar i Opus  
Dei, och från dem har jag lärt mig  
den helige Josemarías anda. Själv  
fick jag ett stipendium för att täcka  
mina universitetskostnader och har  
alltid levt ett liv utan lyx.

Boken lovar att berätta Opus Deis  
historia ”utan filter”. Vilket är  
det mest kontroversiella eller  
minst kända avsnittet som  
framträder i det historiska  
materialet?

Jag skulle säga att det var  
saligförklaringen av den helige  
Josemaría år 1992, en tid då  
grundaren utsattes för kritik genom

verkliga mediekampanjer som försvann, som en såpbubbla, den dag då **den helige Johannes Paulus II** förklarade honom salig. Professor John Coverdale, som skrev kapitlet om saligförklaringen, gjorde en noggrann analys av tidens kontroverser med en oklanderlig historisk metod.

Opus Dei har ofta skildrats genom romaner, filmer och konspirationsteorier. I vilken utsträckning har dessa berättelser – från *Da Vinci-koden* och framåt – förvrängt den offentliga bilden av Verket?

Kyrkans institutioner förekommer ibland i litteratur och berättande, antingen på ett korrekt sätt eller i förvrängd form. Det är något vi också ser i fallet med Jesus Kristus. När det gäller Opus Dei förefaller det mig som att det i dag finns mycket tillförlitlig information om dess

karisma, dess historia och dess kanoniska status. Jag känner inte till några studier som har analyserat den nuvarande offentliga uppfattningen om Verket. Jag skulle säga att det avgörande är varje människas kritiska förmåga att upptäcka sanningen om individer och institutioner.

Med blicken mot de kommande hundra åren: vilken roll kommer Opus Dei att ha i ett alltmer sekulariserat samhälle, som fjärmar sig från kyrkan?

Att hjälpa varje människa att bli medveten om att hon har en gudomlig kallelse, som ger hennes liv full mening. Evangeliets skönhet levs och delas framför allt i familjen, i relationen mellan makar, med barnen och mellan syskon. Att upptäcka att Gud kallar mig just nu att vara förenad med Jesus där jag

befinner mig fyller mig med glädje,  
trygghet och hopp.

*Marco Scotti, 8 mars 2026*

.....

pdf | Dokument automatiskt skapad  
från <https://opusdei.org/sv-se/article/opus-deis-budskap-ar-andligt-och-har-aldrig-haft-nagot-politiskt-program/>  
(2026-03-26)